

Učebná osnova vodičských kurzov

Ministerstvo dopravy, výstavby a regionálneho rozvoja Slovenskej republiky podľa ustanovenia § 12 ods. 1 písm. d) zákona č. 93/2005 Z. z. o autoškolách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení zákona č. 188/2009 Z. z., vydáva učebnú osnovu na výučbu a výcvik účastníkov prípravy na skúšku odbornej spôsobilosti na vydanie oprávnenia viesť motorové vozidlá (ďalej len „vodičský kurz“).

OBSAH PREDMETOV

Vodičský kurz sa skladá z výučby teórie a praktického výcviku. Obsah a rozsah učiva je členený podľa skupín vodičského oprávnenia, na ktorú sa výcvik vykonáva.

Článok 1

Výučba teórie

Teoretické vedomosti, zručnosti a spôsoby správania sa v cestnej premávke, ktoré sa vyžadujú na vedenie príslušných skupín motorových vozidiel:

1. Výučba predpisov o cestnej premávke a s nimi súvisiacich právnych predpisov, je zameraná na výklad:

- a) jednotlivých ustanovení predpisov o cestnej premávke a príslušných vykonávacích predpisov,
- b) dopravných značiek a dopravných zariadení vrátane svetelných signálov a pokynov na riadenie premávky,
- c) riešenia dopravných situácií, uplatňovania pravidiel prednosti v jazde a obmedzenia rýchlosti,
- d) najdôležitejších princípov, týkajúcich sa dodržiavania bezpečnej vzdialenosti medzi vozidlami, brzdné vzdialenosti a ovládanie vozidla v rôznych poveternostných podmienkach a rôznych podmienkach na ceste,
- e) rizikových faktorov týkajúcich sa rôznych podmienok cestnej premávky, najmä pokiaľ ide o jej zmeny v súvislosti s počasím alebo jazdou vo dne alebo v noci, charakteristiky rôznych typov ciest a príslušné právne predpisy,
- f) bezpečné vedenie vozidla v cestných tuneloch,
- g) predpisov týkajúcich sa úradných dokumentov požadovaných v prípade používania vozidla, všeobecné pravidlá činností v prípade dopravnej nehody (postavenie a správne umiestnenie výstražného trojuholníka a zapnutie výstražného zariadenia) a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pri pomoci účastníkom dopravnej nehody,

- h) bezpečnostných faktorov týkajúcich sa vozidla, nákladu a prepravovaných osôb, opatnosť vodiča pri opustení vozidla,
- i) príčin a rozboru dopravných nehôd, tematiky ochrany pred alkoholizmom a inými toxikomániami,
- j) povinností vodiča, prevádzkovateľa vozidla,
- k) podmienok technickej spôsobilosti a nespôsobilosti vozidla na premávku na pozemných komunikáciách,
- l) občianskoprávnej a trestnoprávnej zodpovednosti vodiča, rozsahu a podmienok povinného zmluvného poistenia zodpovednosti za škodu spôsobenú prevádzkou motorového vozidla.

2. Výučba konštrukcie a údržby je zameraná na výklad:

- a) všeobecného opisu konštrukcie vozidla skupiny, na ktorú sa výcvik vykonáva,
- b) základného opisu konštrukcie vozidiel, ich činnosti a základov praktickej údržby,
- c) zásad údržby a jej významu pre bezpečnosť a hospodárnosť prevádzky vozidla.

3. Výučba teórie vedenia vozidla je zameraná na výklad:

- a) všeobecného opisu funkcií jednotlivých ovládacích mechanizmov vozidiel, oznamovačov a ukazovateľov,
- b) bezpečnostných zariadení vozidla a používanie bezpečnostných pásov, hlavových opierok a bezpečnostných zariadení pre deti, primerané používanie zvukových výstražných zariadení,
- c) základných postupov pri vedení vozidla (napr. rozbiehanie, radenie prevodových stupňov, brzdenie, zastavovanie, ovládanie volantu, cúvanie),
- d) jazdy s vozidlom v rôznych situáciách (napr. jazda v meste, mimo mesta, dodržiavanie bezpečnej vzdialenosti medzi vozidlami, brzdné vzdialenosti; suchá, vlhká, mokrá vozovka a pod.) a za rôznych poveternostných podmienok (napr. za dažďa, sneženia, hmly, slnečného počasia a pod.),
- e) jazdy s prípojným vozidlom a vlečenia vozidiel,
- f) techniky jazdy v rôznych podmienkach,
- g) predpisov týkajúcich sa používania vozidla vo vzťahu k životnému prostrediu, obmedzenie emisií škodlivín, primeranú spotrebu paliva atď.,
- h) povinnej výbavy vozidiel.

4. Výučba zásad bezpečnej jazdy je zameraná na výklad:

- a) základných fyzikálnych zákonitostí jazdy s vozidlom príslušnej skupiny motorového vozidla,
- b) vplyvu ľudského činiteľa, technického stavu vozidla a prostredia na bezpečnosť jazdy,
- c) technických aspektov v súvislosti s bezpečnosťou cestnej premávky; žiadatelia musia byť schopní rozpoznať najčastejšie chyby v riadení, podvozkovej časti, brzdnom

systeme, pneumatikách, vo svetlách a v ukazovateľoch smeru, reflektoroch, spätných zrkadlách, ostrekovačoch a stieračoch, vo výfukovom systéme, v bezpečnostných pásoch a vo zvukových výstražných zariadeniach,

- d) zásad predvídavosti, rozpoznávania a riešenia kritických dopravných situácií,
- e) problematiky vzájomných vzťahov jednotlivých účastníkov cestnej premávky,
- f) významu pozornosti, vnímania, reakčnej schopnosti, úsudku a rozhodovacej schopnosti, spôsob správania sa vodiča voči ostatným účastníkom cestnej premávky, ako aj zmeny v správaní sa vodiča v dôsledku vplyvu alkoholu, drog a liekov, duševného stavu a únavy,
- g) špecifických rizikových faktorov týkajúcich sa nedostatku skúseností ostatných účastníkov cestnej premávky, najmä najzraniteľnejších, ako sú deti, chodci, cyklisti a zdravotne postihnuté osoby, riziká vyplývajúce z vedenia a z výhľadu vozidiel rôznych skupín,
- h) podmienok prepravy osôb a nákladov,
- i) špecifickosti prepravy nebezpečných nákladov a vecí.

Špecifické ustanovenia týkajúce sa skupín AM, A1, A2, A zamerané na:

- a) všeobecné predpisy a ustanovené podmienky pre vedenie motorových vozidiel, povinnosť používať ochranné okuliare alebo ochranný štít a ochrannú prilbu,
- b) viditeľnosť vodiča motocykla ostatnými účastníkmi cestnej premávky,
- c) rizikové faktory týkajúce sa rôznych podmienok cestnej premávky s osobitnou pozornosťou zameranou na smerovú stabilitu motocykla – (klzkosť vozovky, kryty odpadových kanálov, vodorovné značenie ciest, električkové pásy, železničné priecestia atď.),
- d) technické aspekty súvisiace s bezpečnosťou cestnej premávky s osobitnou pozornosťou zameranou na núdzové spínače, chladenie, mazanie - hladina oleja a reťaz.

Špecifické ustanovenia týkajúce sa skupín C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE zamerané na:

- a) ustanovené podmienky pre vedenie motorových vozidiel, predpisy o dobe jazdy a odpočinku, bezpečnostné prestávky,
- b) ustanovené podmienky týkajúce sa nákladnej alebo osobnej dopravy; dokumentov o vozidle a prepravných dokumentov vyžadovaných pre vnútroštátnu a medzinárodnú nákladnú a osobnú dopravu; všeobecné pravidlá činností v prípade dopravnej nehody (postavenie a správne umiestnenie výstražného trojuholníka a zapnutie výstražného zariadenia) a opatrenia, ktoré je potrebné realizovať pri pomoci účastníkom dopravnej nehody,
- c) technické aspekty súvisiace s bezpečnosťou cestnej premávky pri poruche vozidla, pri výmene kolies atď.,
- d) predpisy o hmotnostiach a o najväčších prípustných rozmeroch vozidiel a jazdných súprav; predpisy o obmedzovačoch rýchlosti,
- e) prekážky vo výhľade spôsobené charakteristikami vozidiel,

- f) čítanie trasy v cestnej mape vrátane používania elektronických navigačných systémov; bezpečnostné faktory týkajúce sa nákladu vozidla; kontrola nákladu (usporiadanie a upevnenie), ťažkosti s rôznymi druhmi nákladu (napr. kvapaliny, visiaci tovar), nakládka a vykládka tovaru a používanie nakladacieho zariadenia - (len skupiny C1, C1E, C, CE),
- g) zodpovednosť vodiča z hľadiska prepravy cestujúcich; pohodlie a bezpečnosť cestujúcich; prepravu detí; nevyhnutné kontroly pred jazdou; (autobusy verejnej hromadnej dopravy osôb - (len skupiny D1, D1E, D, DE),
- h) zásady konštrukcie a fungovania spaľovacích motorov, kvapalín (napr. motorový olej, chladiace médium, náplň ostrekovača), palivového systému, elektrického systému, zapalovacieho systému, prevodového systému (spojka, prevodová skriňa atď.),
- i) mazanie a ochranu proti mrazu,
- j) zásady konštrukcie, montáže, starostlivosti a správneho používania pneumatík,
- k) princípy činnosti a údržby rôznych druhov brzdových zariadení (vrátane antiblokovacieho zariadenia), regulátorov rýchlosti, ich hlavné časti, a používanie,
- l) princípy rôznych druhov spájacích zariadení, spôsob ich činnosti, ich hlavné časti, pripojenie, obsluha a denná údržba (len skupiny CE, DE),
- m) metódy zisťovania poruchy na vozidle a preventívna údržbu vozidla a nevyhnutné opravy,
- n) zodpovednosť vodiča z hľadiska prevzatia, prepravy a doručenia tovaru v súlade s dohodnutými podmienkami (len skupiny C1, C1E, C, CE),
- o) manipuláciu so záznamovým zariadením (tachografy).

Článok 2

Praktický výcvik

1. Praktický výcvik vo vedení motorového vozidla sa vykonáva v jednotlivých etapách a je zameraný na:

- a) I. etapa - nácvik a zvládnutie základných zručností vodiča potrebných na ovládanie vozidla príslušnej skupiny vodičského oprávnenia mimo cestnej premávky,
- b) II. etapa - precvičovanie základných zručností vodiča s dôrazom na dodržiavanie jednotlivých ustanovení predpisov o cestnej premávke, príslušných vykonávacích predpisov a zásad bezpečnej jazdy,
- c) III. etapa - nácvik jednotlivých zručností vodiča zameraných na riešenie zložitých dopravných situácií v cestnej premávke s využitím odporúčanej rýchlosti 80 km.h⁻¹ pri jazde mimo obce.

2. Praktický výcvik v údržbe je zameraný na:

- a) oboznámenie sa s vozidlom formou praktickej ukážky, ktorá sa vykonáva pred začatím praktického výcviku s vozidlom príslušnej skupiny vodičského oprávnenia, na ktorú sa výcvik vykonáva,
- b) nácvik základov praktickej údržby a ošetrovania vozidla.

Minimálne požiadavky na praktické zručnosti a schopnosti vodičov, ktoré sa vyžadujú na vedenie:

1. motorových vozidiel skupín AM, A1, A2, A vodičského oprávnenia zamerané na:

- a) kontrolu technického stavu vozidla (kontrola pred jazdou), kontrolu stavu pneumatík, riadenia, bŕzd, reŕazí, kvapalín (napr. motorového oleja, chladiacej kvapaliny), ustanoveného osvetlenia, ukazovateľov smeru jazdy a zvukových výstražných zariadení s prihliadnutím na bezpečnú jazdu a bezpečnosť cestnej premávky,
- b) použitie ochranných okuliarov, ochrannej prilby, obuvi a odevu,
- c) postavenie motocykla na stojan a zo stojana a pohyb motocykla bez pomoci motora chôdzou popri motocykli,
- d) manévry pri nízkej rýchlosti vrátane slalomu; nácvik používania spojky v súčinnosti s brzdami, udržiavanie rovnováhy, polohu sedenia na motocykli, pričom by nohy mali ostať na stúpačkách motocykla, zorné pole vodiča,
- e) manévry pri vyššej rýchlosti, pri druhom alebo treťom prevodovom stupni, s cieľom vyhnúť sa prekážke; správna poloha sedenia na motocykli, pričom by nohy mali ostať na stúpačkách motocykla, udržiavanie rovnováhy, technika riadenia a technika radenia prevodových stupňov, zorné pole vodiča,
- f) brzdenie až do zastavenia vozidla a brzdenie s presnosťou zastavenia na vopred určenom mieste; správne ovládanie prednej a zadnej brzdy, poloha sedenia na motocykli, zorné pole vodiča; možnosť použitia najvyššej možnej brzdnnej sily,
- g) jazdu v obmedzenom priestore, výjazd z miesta parkovania,
- h) jazdu v priamom smere a v zákrutách; súbežnú jazdu, zastavenie v cestnej premávke,
- i) príchod ku križovatke, riešenie dopravnej situácie na križovatke, a prejazd križovatkou,
- j) zmeny smeru jazdy, odbočovanie vpravo a vľavo, jazdu v jazdných pruhoch,
- k) vjazd/výjazd z diaľnice alebo z rýchlostnej cesty (pokiaľ je to možné),
- l) predchádzanie vozidiel, obchádzanie prekážok (napr. zaparkované vozidlá); predchádzanie inými vozidlami,
- m) priechody pre chodcov, prejazd kruhovým objazdom, železničným priecestím, jazdu pri zastávke električky/autobusu, jazdu do svahu a zo svahu na dlhých úsekoch,
- n) vykonanie nevyhnutných opatrení pri zostupovaní z motocykla,

2. motorových vozidiel skupín B1, B, BE, T vodičského oprávnenia zamerané na:

- a) kontrolu technického stavu vozidla (kontrola pred jazdou), kontrolu stavu pneumatík, riadenia, bŕzd, kvapalín (napr. motorového oleja, chladiacej kvapaliny, náplne ostrekovača), čelného skla a ostatných skiel, stieračov, ustanoveného osvetlenia, kontrolu prístrojového panela, ukazovateľov smeru jazdy a zvukových výstražných zariadení s prihliadnutím na bezpečnú jazdu a bezpečnosť cestnej premávky,
- b) kontrolu bezpečnostných faktorov vzťahujúcich sa na naloženie vozidla: karoséria vozidla, spôsob naloženia, zabezpečenie nákladu (len skupina BE, T),
- c) kontrolu spájacieho zariadenia, brzdového a elektrického spojenia (len skupina BE, T),

- d) nastavenie sedadla tak, aby bola dosiahnutá správna poloha sedenia,
- e) nastavenie spätných zrkadiel, bezpečnostných pásov a opierok hláv (ak sú k dispozícii), kontrola uzatvorenia dverí,
- f) cúvanie v priamom smere, alebo cúvanie s odbočením vpravo alebo vľavo, do zákruty, pričom sa udržiava správny jazdný pruh,
- g) otočenie vozidla do protismeru pri jazde vpred alebo pri cúvaní,
- h) parkovanie vozidla a výjazd z miesta parkovania (rovnobežne, priečne alebo v pravom uhle, dopredu alebo dozadu, na rovnom mieste, v stúpaní alebo v klesaní),
- i) brzdenie až do zastavenia vozidla a brzdenie s presnosťou zastavenia na vopred určenom mieste,
- j) pripojenie a rozpojenie prípojného vozidla k motorovému vozidlu; pri manévri musí ťažné vozidlo parkovať pozdĺž prípojného vozidla, t.j. nie je s ním v jednej priamke (len skupiny BE, T),
- k) bezpečné parkovanie pre nakladanie/vykládanie,
- l) jazdu v obmedzenom priestore, výjazd z miesta parkovania,
- m) jazdu v priamom smere a v zákrutách; súbežnú jazdu, zastavenie v cestnej premávke,
- n) príchod ku križovatke, riešenie dopravnej situácie na križovatke, a prejazd križovatkou,
- o) zmeny smeru jazdy, odbočovanie vpravo a vľavo, jazdu v jazdných pruhoch,
- p) vjazd/výjazd z diaľnice alebo z rýchlostnej cesty (pokiaľ je to možné),
- q) predchádzanie vozidiel, obchádzanie prekážok (napr. zaparkované vozidlá); predchádzanie inými vozidlami,
- r) priechody pre chodcov, prejazd kruhovým objazdom, železničným priecestím, jazdu pri zastávke električky/autobusu, jazdu do svahu a zo svahu na dlhých úsekoch,
- s) vykonanie nevyhnutných opatrení pri vystupovaní z vozidla.

3. motorových vozidiel skupín C1, C1E, C, CE, D1, D1E, D, DE vodičského oprávnenia zamerané na:

- a) kontrolu technického stavu vozidla (kontrola pred jazdou), kontrolu stavu pneumatík, kolies a matíc kolies, blatníkov, riadenia a bŕzd (systémov posilňovača riadenia a bŕzd), kvapalín (napr. motorového oleja, chladiacej kvapaliny, náplne ostrekovača), čelného skla a ostatných skiel, stieračov, ustanoveného osvetlenia, ukazovateľov smeru jazdy a zvukových výstražných zariadení; s prihliadnutím na bezpečnú jazdu a bezpečnosť cestnej premávky, kontrolu prístrojového panela vrátane záznamového zariadenia,
- b) nastavenie sedadla tak, aby sa dosiahla správna poloha sedenia,
- c) nastavenie spätných zrkadiel, bezpečnostných pásov a opierok hláv (ak sú k dispozícii),
- d) kontrolu tlakomeru, zásobníkov vzduchu a zavesenia kolies na nápravách,
- e) kontrolu bezpečnostných faktorov vzťahujúcich sa na naloženie vozidla: karosérie vozidla, nakladacieho mechanizmu (ak je k dispozícii), uzamknutie kabíny (ak je to možné), spôsob naloženia, zabezpečenie nákladu (len skupiny C1, C1E, C, CE),
- f) kontrolu spájacieho zariadenia, brzdového a elektrického spojenia (len skupiny C1E, CE, D1E, DE),

- g) vykonanie špeciálnych bezpečnostných opatrení: kontrola karosérie, dverí pre cestujúcich, núdzových východov, vybavenia prvej pomoci, hasiacich prístrojov a iného bezpečnostného vybavenia (len skupiny D1, D1E, D, DE),
- h) čítanie trasy v cestnej mape vrátane používania elektronických navigačných systémov (nepovinné),
- i) pripojenie a rozpojenie prípojného vozidla k motorovému vozidlu; pri manévri musí ťažné vozidlo parkovať pozdĺž prípojného vozidla t. j. nie je s ním v jednej priamke (len skupiny C1E, CE, D1E, DE),
- j) cúvanie v priamom smere, alebo cúvanie s odbočením vpravo alebo vľavo, do zákruty, pričom sa udržiava správny jazdný pruh,
- k) parkovanie pre nakladanie/vykládanie pri nakladacej rampe/plošine alebo pri podobnom zariadení (len skupiny C1E, CE, D1E, DE),
- l) parkovanie potrebné na bezpečné nastúpenie alebo vystúpenie cestujúcich (len skupiny D1, D1E, D, DE),
- m) parkovanie vozidla a výjazd z miesta parkovania (rovnobežne, priečne alebo v pravom uhle, dopredu alebo dozadu, na rovnom mieste, v stúpaní alebo v klesaní), po zastavení v cestnej premávke, pri výjazde z diaľnice,
- n) jazdu v priamom smere a v zákrutách, súbežnú jazdu, zastavenie v cestnej premávke,
- o) príchod ku križovatke, riešenie dopravnej situácie na križovatke, a prejazd križovatkou,
- p) zmeny smeru jazdy, odbočovanie vpravo a vľavo, jazdu v jazdných pruhoch,
- q) vjazd/výjazd z diaľnice alebo z rýchlostnej cesty (pokiaľ je to možné),
- r) predchádzanie vozidiel, obchádzanie prekážok (napr. zaparkované vozidlá); predchádzanie inými vozidlami,
- s) priechody pre chodcov, prejazd kruhovým objazdom, železničným priecestím, jazdu pri zastávke električky/autobusu, jazdu do svahu a zo svahu na dlhých úsekoch,
- t) vykonanie nevyhnutných opatrení pri vystupovaní z vozidla.

Po absolvovaní vodičského kurzu, prevádzkovateľ autoškoly vydá žiadateľovi o udelenie vodičského oprávnenia osvedčenie (§ 6 ods. 1 písm. f) zákona č. 93/2005 Z. z.).

Článok 3

Zrušovacie ustanovenie

Zrušuje sa učebná osnova vodičských kurzov zo dňa 1. júna 2010.

Článok 4

Účinnosť

Táto učebná osnova nadobúda účinnosť 19. januára 2013.

Mgr. Michal Halabica v.r.
generálny riaditeľ